

Evaluatie van het gebruik van de iPad in het klaslokaal

Een onderzoek naar het iPadgebruik onder brugklasleerlingen van een Leeuwarder Lyceum

Auteur: Klaas Jan Huizing

Co-auteurs: Luka Linster, Chantal Philipsen (studenten NHL Hogeschool)

Klaas Jan Huizing is docent Communicatie aan de NHL Hogeschool bij Sowijs. Hij maakt tevens deel uit van de kenniskring van het lectoraat Social Media en Reputatiemanagement. Klaas Jan studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen en Nederlands en Engels aan de lerarenopleiding van NHL Hogeschool.

Referentie: Huizing, K.J. et al. (2013). *Evaluatie van het gebruik van de iPad in het klaslokaal. Een onderzoek naar het iPadgebruik onder brugklasleerlingen van een Leeuwarder Lyceum*. Leeuwarden: Sowijs, NHL Hogeschool

In november 2012 kregen alle brugklasleerlingen van het Leeuwarder Lyceum, onderdeel van Piter Jelles scholengemeenschap, een iPad uitgereikt. Dit nieuwe 'device' is de aanjager van onderwijsvernieuwingen op het gebied van digitalisering van lesmateriaal. Sowijs vroeg zich af: hoe is het iPad-gebruik na een half jaar? Dit onderzoek is de volgende stap in onze reeks onderzoeken naar de implementatie van nieuwe kennismedia in het middelbaar en hoger onderwijs.

Sowijs' onderzoeken naar social media in het onderwijs

Sowijs doet onderzoek naar social media in het middelbaar en hoger onderwijs. We publiceerden daarover de volgende whitepapers:

- In *De implementatie van nieuwe kennismedia in het onderwijs* schetsten we de roadmap van ons onderzoek
- In *Studenten op Social Media* deden we onderzoek naar de betekenis van Social Media in het leven van de hogeschoolstudent in 2012.
- In *De implementatie van de iPad in het onderwijs* keken we naar de ervaringen van leraren en leerlingen in het middelbaar onderwijs.
- In *What's next – een aanpak om nieuwe mogelijkheden te ontdekken bij de implementatie van iPads in het onderwijs* keken we naar mogelijkheden om de blik van leraren op middelbare scholen op het gebruik van iPads te verruimen.

- In *De iPad in het klaslokaal* deden we onderzoek naar het gebruik van de iPad in het middelbaar onderwijs na zes maanden.
- In *De betekenis van social media voor hedendaagse brugklassers* deden we onderzoek naar het gebruik en de verwachtingen van social media over brugklassers.
- In voorbereiding is een onderzoek naar het Social Media gebruik van studenten in 2013, met daarin opgenomen een vergelijking met 2012.

In dit whitepaper doen we onderzoek naar het gebruik van de iPad na zes maanden.

Achtergrond van het onderzoek

Het Leeuwarden Lyceum is een openbare school voor voortgezet onderwijs, dat deel uitmaakt van de Piter Jelles scholengemeenschap in Friesland. De school heeft een afdeling havo en atheneum en telt ongeveer 900 leerlingen. Het Leeuwarden Lyceum heeft in september 2012 besloten om

structureel te gaan werken met de iPad vanwege de vele (onderwijs-) mogelijkheden en de hoge betrouwbaarheid van het apparaat.

Aan de hand van een online enquête is in 2013 inzicht verkregen in het gebruik van de iPad onder brugklasleerlingen van het Leeuwarder Lyceum. De respondenten zijn brugklasleerlingen van het Leeuwarder Lyceum. 129 brugklasleerlingen hebben de vragenlijst beantwoord, dat zijn vrijwel alle leerlingen.

De vragenlijst bestaat uit de volgende vier thema's:

- A.** Algemeen gebruik van de iPad
- B.** iPad gebruik tijdens school
- C.** Mening van de leerling over het gebruik van de iPad
- D.** Demografische kenmerken

Voor het onderzoek is een vragenlijst opgesteld bestaande uit 22 vragen. Deze vragenlijst is afgenomen tijdens een les op de school. Er is vooral gebruik gemaakt van multiple choice-vragen met bij sommige vragen een optie om een antwoord toe te voegen.

Resultaten en conclusies

Tijdsbesteding

58% van de respondenten gebruikt de iPad tussen de 2 en 5 uur per dag, 8 % zelfs meer dan 5 uur. Meer dan de helft had deze tijdsbesteding ook verwacht. De respondenten zijn zich bewust van de (royale) tijd die op de iPad wordt gespendeerd.

Bezochte websites

Schoolgerelateerde websites worden het meest bezocht door de respondenten. 93% van de respondenten bezoekt Moodle en Score het vaakst. Dit wordt gevolgd door sociale networksites zoals Twitter en Facebook, gekozen door 79% van de respondenten. Daarnaast is gevraagd welk social medium het populairst is bij de respondenten. Uit dit onderzoek blijkt dat dit voor deze scholieren YouTube is. 91% van de respondenten kiest voor deze optie, gevolgd door Twitter (65%). De respondenten luisteren graag naar muziek

en bekijken filmpjes. Ook is het belangrijk via sociale media in contact te blijven met vrienden en klasgenoten.

Gebruik van apps

Iets meer dan de helft van de respondenten heeft 21 tot 50 gedownloade apps op de iPad. Ongeveer een kwart van de respondenten heeft 11 tot 20 gedownloade apps op de iPad en de rest van de respondenten heeft meer dan 50 gedownloade apps. Respondenten zijn actief in het downloaden van nieuwe apps. De respondenten hebben hier een belangstelling voor en zijn niet bang om apps uit te proberen.

Ook is gevraagd welke apps het populairste zijn. Twitter is het populairst, gevolgd door Clash of Clans, YouTube en Instagram. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de respondenten voornamelijk zijn te vinden op sociale media die de mogelijkheid bieden om informatie en foto's te delen. Ook spelletjes zijn populair.

Gebruik van de iPad

Gemiddeld besteden de respondenten 52% van hun iPadgebruik aan spelletjes tegenover 48% van hun iPadgebruik aan communicatie. Deze vergelijking is ook gemaakt met spelletjes tegenover serieus gebruik: 53% de tijd gaat dan naar spelletjes tegenover 47% van de tijd naar serieus gebruik. De respondenten besteden hun tijd gelijkmatig als het gaat om spelletjes tegenover communicatie en serieus gebruik.

Communicatie via de iPad

Er is gevraagd wanneer de respondenten via apps op de iPad communiceren met anderen. 32% van de respondenten koos voor het antwoord, "Alleen tijdens de pauze". 28% van de respondenten communiceert "Nooit tijdens schooltijd" via de iPad, 25% van de respondenten "Tijdens de les en de pauze" en 14% van de respondenten "Alleen tijdens de les". Iets minder dan de helft van de respondenten communiceert tijdens de les met elkaar via de iPad.

iPadgebruik tijdens de lessen

Tijdens het vak Wiskunde geven de meeste respondenten aan apps te gebruiken. Deze apps zijn iBooks, Note anytime, Geomaty en Educreations. Ook tijdens Nederlands en Fries

wordt er regelmatig gebruik gemaakt van apps. Dit zijn vooral de apps Pages en Notities. Tijdens Muziek wordt vooral gebruik gemaakt van de Piano app, Musicstudio en andere vergelijkbare apps en programma's.

De mate waarin leerlingen tijdens de les informatie moeten opzoeken op de iPad loopt uiteen. Onderstaande tabel geeft een gemiddelde score, waarbij cijfer 1 staat voor 'nooit iets opzoeken' tot 5 voor 'heel vaak informatie zoeken op Internet'. Hiervoor wordt bijna altijd de vaste iPadbrowser Safari gebruikt.

Aardrijkskunde	1.90
Geschiedenis	3.21
Frans	2.49
Engels	2.50
Wiskunde	1.66
Beeldende vorming	1.60
Tekenen	1.42
Nederlands	2.74
Fries	2.90
Biologie	1.88
Techniek	2.40
Muziek	2.58

Mening van de respondenten

Uit de resultaten komt naar voren dat de respondenten graag meer gebruik willen maken van de iPad tijdens de les. Het grootste nadeel dat wordt genoemd is dat de leraren meer gebruik zouden kunnen maken van de iPad, terwijl dat nu nog niet gebeurt. Respondenten vinden het grootste voordeel van de iPad dat (achtergrond)informatie direct opgezocht kan worden. Meer dan een kwart van de respondenten vindt dat de iPad afleidt

van de les. Tot slot denkt meer dan de helft van de respondenten dat de iPad effectiever ingezet kan worden in het schoolbeleid.

De praktijk

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek kunnen er een aantal aanbevelingen gedaan worden. Hierop kan een onderwijsinstelling als het Leeuwarder Lyceum inspelen.

De leerlingen zijn enthousiast over de iPad, gebruiken hem gedurende vele uren per dag, downloaden veel apps en zijn actief op sociale media. Maak gebruik van dit enthousiasme. Er is behoefte aan meer (onderwijs-) gebruik van de iPad tijdens de lessen.

Leerlingen hebben aangegeven dat de iPad soms de aandacht afleidt van de les. Het is belangrijk dat er consequente regels zijn voor de leerlingen over het gebruik van de iPad tijdens schooltijd.

Er moet goed gekeken worden voor welke les de iPad een meerwaarde heeft. Wanneer de school van mening is dat bij een bepaald vak de iPad geen waarde toevoegt, kan er besloten worden om de iPad tijdens de lessen niet te gebruiken. Dan kan de iPad niet voor afleiding zorgen.

Om de iPad effectief in te zetten tijdens de lessen is het belangrijk dat de leraren geïnformeerd worden over de mogelijkheden die er zijn. Zo zouden de leraren geïnstrueerd kunnen worden over hoe educatieve apps ingezet kunnen worden in de les. Hierdoor krijg de iPad meerwaarde.

Over Sowijs

Sowijs is het social media lab van NHL Hogeschool en een initiatief van de opleiding Communicatie. Sowijs bestaat uit een lectoraat Social Media en verschillende docenten en studenten. Samen met de praktijk werken wij aan toegepast onderzoek op het gebied van social media. De kennis en kunde die we daarmee opdoen, delen we via whitepapers en symposia.

Contact

Wilt u in contact komen met Sowijs of wilt u kennispartner worden? Dat kan via de volgende wegen:

W: www.sowijs.nl

E: sowijs@nhl.nl

T: www.twitter.com/sowijs